

SZERKESZTŐI IRADA

Belmagyar-utczán 37-dik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat. Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utczán 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reclam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvtári czikk:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Kapuzárás előtt.

Az igen tisztelt honatyák erősen készülődnek a nemsokára beálló nagy — vakációra.

Ugy áll a dolog, hogy a T. Ház még e hó 20-án elnapolja az üléseit egész szeptember 20-ig. A képviselők nagy vakációja tehát kerek négy hónapra terjed.

Kétségtelen, hogy vakációnak elég tisztességes idő, sőt annyira hosszú, hogy a t. honatyák aszaltt egészen el is felejtethetik a — mesteréjükét.

Ilyen nagy szünideje is csak a T. Háznak szokott lenni; más ember fia megelégszik két hónappal, a T. Ház tagjainak legalább is a duplája jár.

Hát mi nem szólunk az ellen, hogy a törvényhozás tagjai ne vakációzzanak éppen annyit, a mennyi nekik tetszik, de mikor látjuk, hogy mennyi és mily fontos teendők várnak a képviselőházra, akkor egyáltalán nem tartjuk helyén valónak a kormánytól, hogy ilyen mértékűen vakációt enged a képviselőknek, a helyett, hogy dolgot adna nekik.

Az, hogy a költségvetési törvényt megszavazták a miniszter uraknak van mielőlt költségeznők — még nem ok arra, hogy a többi fontos teendőket az őszre hagyják, mikor most még volna idő azokat letárgyalni.

Wekerle egyebek közt egészen komolyan ígérgette, hogy az ugynevezett egyházpolitikai javaslatokat még a nyári szünidő előtt a Ház asztalára teszi.

Kettőt le is tett, — a többi marad — őszire. Addig érlelik őket.

Hogy a még hátralevő néhány nap alatt se unatkozzanak a honatyák, a kormány néhány apróbb javaslatot tesz elébük, hogy legyen mivel kitöltés az időt a — vakációra.

E javaslatokat Szilágyi Dezső igazságügyminiszter nyújtja be a T. Háznak. Egyik a s o m m á s e l j á r á s r ó l, másik a f i z e t é s i m e g h a g y á s r ó l szól.

Mind a kettő — szerintünk — sokkal fontosabb, semhogy most a nagy vakáció küszöbén — mikor a képviselők már csak a hazagondolással foglalkoznak — azok a megérdemelt komoly és higgadt tárgyalásban részesülhessenek.

Mikor valakit a nagy szünidőtől csak napok választanak el, akkor már nem igen adja a fejétkomolyabb munkára, már pedig éppen a most említett két igazságügyi javaslat oly fontos érdekeket érint, a melyeket nagyon is komolyan kell fontolóra venni.

Ugy látszik azonban, hogy a kormány éppen ezt a komoly és beható tárgyalást akarja a két javaslattal szemben elkerülni, s azért hozakodik elő velük éppen most a — kapuzárás előtt.

Nyilván kevesebb vitára nyújt anyagot Szilágyi Dezső eme két legújabb reform-darabja, s csak úgy futtatban akar végeztetni velök.

Ezenkívül a választási törvény revíziója, a kir. Kuriának választási ügyekben való bíraskodásáról szóló törvényjavaslatoknak a Ház elé való terjesztése is közel kilátásba volt helyezve a kormány által, s mindezek a kérdések el vannak odázva csupán azért, hogy a képviselő uraknak hosszú vakációjuk legyen és a kormány ne legyen alkalma azokat az ígért reformokat egyhamar megvalósítani.

Mi úgy látjuk, hogy a képviselőházban ugy julius elejéig legalább lehetett volna még ülésezní, ez idő alatt néhány reformmá jellegűvel bíró javaslat lehető tárgyalásban részesülhetett volna, míg így ez a pár nap letelek minden komoly munka és minden látható eredmény nélkül.

Összel pedig — mikor ismét összegyülekeznek a képviselő urak a

kormány előhuzakodik a — jövő évi költségvetési javaslatlattal.

Ezzel — ha úgy akarják — kihúzzák az időt tavaszig, s akkor ismét vakációra engedik őket.

És az ígérgetett reformok?

No, hát ezekre nézve a kormány azzal állhat elő, hogy hiszen ő betérjeszténé, de hát arról nem tehet, ha a t. Ház akkora vakációkat vesz magának, hogy nagyobb fontosságú reformok megalkotására — nem maradt ideje.

Persze arról hallgat a krónika, hogy ezt a nagy vakációt voltaképpen maga a kormány adja a Háznak, nyilván azért, hogy majd az ősszel kipihenve erővel fogjanak ismét hozzá a reformok előadásához.

Ez a hosszú vakációzás még minden egyébtől eltekintve most annál is nyomasztóbb az országra, mert addig a képviselők napidíját kapván, ha ülés nem volt, nem járt fizetés, most azonban (akár esik, akár nem) kijárván a fizetés, az országnak egyebeken kívül még jelentékeny anyagi áldozatába is kerül a képviselők mód felett nagy vakációjára.

Más közhivatalban lévőktől megkivánják, hogy rá szolgálnak a fizetésükre; hát mért kell éppen azoknak privilegiummal birniok, a kik a — törvényeket hozzák?

Es egyáltalán illő dolog-e éppen azokat kárhóztatni hosszú munkátlan-ságra, a kiknek — mint törvényhozőknak — példaadónak kellene elő járniok a nemzeti érdekek előmozdítására vezető munkálkodásban?

Mielőtt megkezdénék a nagy vakációt — gondolkozzanak kissé — e felett is.

A „Méltóságos Főrendek”.

Budapest, máj 10.

Az „Egyetértés” írja:

A karzatok ma is tele voltak. A főpap-ság a biboros hercegprímás vezetés alatt majdnem teljes számmal, a szűletett és kinevezett főrendek pedig élénken beszélgető nagy csoportokban húzódtak be a terembe s mikor Szilágyi József koronaőr tizenegy óra után megnyitotta az ülést, a piros padsorokban alig volt üres hely.

Már a jegyzőkönyv felolvasása alatt nagy volt a csend s a figyelem még fokozódott, mikor a jegyző gróf Szécheny Antal hirtelen fel szólásra.

Gróf Szécheny Antal határozottan kijelentette, hogy szólásra csak az a helyzet kényszeríti, melyet a kormány egyházpolitikai programja teremtet. A nép érzelmeiben gyökerezik, hogy a keresztény vallás szertartásai és az élet között szoros összefüggés van s ezt az érzelmét megfoglaltatni, ezt az összefüggést megköszönteni, vesé-lyes dolog. Elismeri az államnak azt a jogát, hogy a házasságnak bizonyos formáját megállapítsa, de van a házasságnak egy másik oldala, melynek érintésére az állam sem nem illetékes, sem nem hivatott.

Gajzágó Salamon a beadott határozati javaslatok ellen szólott s különösen gróf Szapáry Géza határozati javaslatára vonatkozólag kívánta bizonyítani, hogy annak sem gyakorlati, sem elméleti haszna nem lehet.

Ezután gróf Pálffy Mór, a volt helytartó szólalt fel, s gróf Szapáry Géza határozati javaslatát pártolta, kiemelve, hogy a költségvetést ő is megszavazta, mert a kormány működését bizalommal nézi, de egyházpolitikai programját ő sem helyesli, mert a mesterségesen teremtet állítólagos közvéleménytől nem hagyja magát megtéveszteni akkor, midőn a katolikus vallás hitelvitát s a katolikus állampolgárok lelkiismeretét akarják igazi ok nélkül, egyszerűen csak divatból érteni. Határozottan elítélte a kormány egyházpolitikai programját.

Zelenka Pál evangélikus püspök némi zugás közben jelentette ki, hogy az egész papság vele együtt bűnös abban, hogy felmondta az engedelmességet az ország érvényben levő törvényei iránt. A kormány csak abban hibázott, hogy túlságosan, bizott a

papság törvénytisztelésében. Nem is a kormány felelős az egyházpolitikai kérdéseknek ily mértékben való fölvetéséért, hanem azok a hatalmas tényezők, a melyek az érvényes törvénynek ellenére elmérgesítették az állapotokat s a kormány legfőbb akkor hibázott, midőn a helyzetet rendelettel és nem törvénnyel akarta szabályozni.

Kijelentette, hogy a költségvetést elfogadja, bár kevesli azt a segítyt, a melyet az állam az evangélikus egyháznak nyújt.

Báró Hornig Károly, veszprémi püspök azon kezdte, hogy bízik a katolikus józan hazafiságban, mely nem fogja megengedni, hogy a nyílt harczi fejlődék a dolog, bár a támadóknak erős támaszuk van a kormány tekintélyében és olyanokban is, kik talán kézzel fogható okokból is csatlakoznak minden olyan mozgalomhoz, mely a katolikus egyház ellen irányul. Minden bajnak okát a Csáki-féle rendeletben látja, mert a miniszter tisztában lehetett azzal, hogy a rendelet kibocsátásával milyen viharokat támaszt.

Szász Károly református püspök a költségvetést elfogadta. A betérjesztett határozati javaslatok közül a Szapáry Gézáé tartják logikusabbnak, de arra nézve is az a meggyőződése, hogy csak akkor fog aktualitást válni, ha a főrendek magukat az egyházpolitikai javaslatokat fogják tárgyalni.

Kijelentette, hogy sem hiteli, sem más aggodalma nincs az egyházpolitikai reformokkal szemben s azért a költségvetést a benyújtott határozati javaslatok mellőzésével fogadja el.

Szólásra senki sem lévén följegyezve, az elnök a vitát berekesztette.

Gróf Csáky Albin kultuszminiszter báró Hornig veszprémi püspökkel szemben egyszerűen tényekre hivatkozott. Az 1884-ki rendeletet, melyre Hornig hivatkozott, hogy nem vették szigoruan, annak idején Hornig maga fogalmazta s ő okiratokkal bizonyíthatja, hogy ő maga két közközt esetben saját aláírásával utasította a püspököket annak szigorú betartására. A primással folytatott konferenciáknak is más eredménye lehetett volna, ha váratlan incidensek nem jönnék közbe. Ami Hornignak a választásokra vonatkozó célzását illeti, a miniszter nyugodtan néz néz elébe minden leleplezésnek, mert sohasem tett, vagy irt olyat, amit nyilvánosan meg nem mondhatna.

Báró Hornig Károly nem hagyta választ nélkül e szavakat s egyszerűen kijelentette, hogy azért, mert régebben egy osztobaságot követett el, nem kell azt ismételnie.

Ezután még a miniszterelnök reflektált a vita során elhangzott ellenzéki felszólalásokra.

Tartós, meleg óváció követte a miniszterelnök beszédét, a mely úgy formailag, mint tartalmilag a főrendiházi háromnapos vita legkimagaslóbb szóneki remeke.

Nyomban ezután következett a szavazás.

A kormányt leszavazták.

Szilágyi József elnök különösen figyelmeztette a miniszterelnöki beszéd hatása alatt egymással vitázó főrendeket, hogy most oda figyeljenek, mert ez a szavazás nem olyan egyszerű! A kérdést úgy tette föl, hogy először a költségvetés sorsa felett kellett dönteni a háznak. Abban az esetben, ha a költségvetést el nem fogadják, minden további szavazás elmarad, mert a budget leszavazásában a kormány iránt való bizalmatlanság úgy is kifejezésre jut; abban az esetben pedig, ha a költségvetést elfogadják, Szapáry Géza grófnak a kormány egyházpolitikaiját „helytelenítő” indítványa kerül szavazás alá.

Időes mozgás vett erőt a főrendek táborán. Mikor az elnök az első kérdést föl-tette s a költségvetés elfogadást felállásra szólította föl, a Dessewffy-féle indítványnak megnyert huszonkilenc főr olyan zavarba jött, hogy hirtelen azt sem tudta — mit csináljon. Hol fölkeltek, hol leültek — nézve jobbra-balra aggodalmasan. Végre meggondolták magukat, vagy talán nem is gondoltak semmit: a föllálló többséghez csatlakozott úgy, hogy ulti csak Dessewffy gróf. az indítvány benyújtója maradt néhány szomszédjával. Az elnök konstataálta, hogy a többség a költségvetést elfogadta.

Következett a második kérdésre, gróf Szapáry indítványára a szavazás és pedig az

időközben benyújtott lista alapján — névszerint. A főrendek egyrésze nagyon megijedhetett ettől az operációtól, mert a terem gyorsan kezdett trüfni, klerikálisok, protestánsok vegyesen menekültek kifelé a legközelebbi ajtókon.

Elsőnek Vasváry Kólos hercegeprimást szólította fel a jegyző. A biboros főpap érthető, de izgalomtól remegő hangon mondotta ki az „igen” szót, ami azt jelenté, hogy a kormány egyházpolitikáját helytelenítő indítványt elfogadja. A mint ezt megtette, föl pattant helyéről s elhagyta a termet.

Utána egymásután szavaztak le az ott maradtok és pedig az „igen” szavazók között Teutsch erdélyi lutheránus szász püspök, a katolikus klérus tagjai, a Dessewffyék, a négy Wenckheim báró, Révai Simon báró, a törvényszékek klerikális szavazatok tulajdosa alapján ki nem adott gróf Almásy Tasziló stb. A jegyzői széket egyedül Gyulai Pál dominálta, a ki erőlyes „nem”-mel utasította vissza az indítványt; Gáll József, a másik jegyző, mint a kormány tagjai is mosolyogva fedezték fel, a szavazás elől kiuriant a házból. Elmenekült Zay Miklós gróf is, a ki azt a kijelentést tette beszédében, hogy protestánsa létére nem járulhat a katolikusok lelkiismereti szabadságának elnyomásához. Távolléte a szükséges pillanatban nagyon bánthatta a katolikus főrendeket, mert az egész termet tűvé tették, hogy előkerítsék s mikor látták, hogy fáradozásuk sikertelen maradt: jelentőség-eljesen összenéztek és a fejüket erősen csóválták.

Végre a szavazást befejezték. Az elnök rövid pauza után kihirdette az eredményt. E szerint 81 főrendiházi tag szavazott igennel, 56 nemmel; gróf Szapáry indítványát tehát a ház 25 szót többséggel elfogadta.

Négy óra volt, mikor az elnök ezt enun- cziálta. A katolikus főrendek táborá diadal- ittasan felkelt, hogy távozzék, de csakhamar leült Szilágyi József elnök figyelemztetésére: — Kérem, kérem! Hiszen még csak most jönek a költségvetés részletei...

A részleteket is tárgyalták röviden, — mialatt az egyes tételeknél Császa György kalocsai érsek, gróf Szécheny Antal és Zichy Nándor emeltek szót. A szónokoknak Csáky Albin, Szilágyi Dezső és Wekerle Sándor miniszterek felelték nyugodtan, higgadtan, udvariasan, minthogyha semmi sem történt volna.

A szavazás hatása.

Délután 4 óra volt, a mikor a Telefon Hirmondó utján megtudta a főváros, hogy a méltóságos főrendek bizalmatlansággal viseltének a kormány egyházpolitikájá iránt. A főváros igazi haraggal fogadta a reak- cionárius főurak támadását.

Kávéházakban, klubokban, csak ezt a szavazást tárgyalták. Természetes, hogy leg- behatóbban s legizgatottabban a politikai körökben.

Az ellenzéki pártkörökben is az volt a hangulat, hogy a főrendeknek ezt a reak- cionárius föllépését vissza kell utasítani. Nem a kormány iránt való rokonszenyből — nem a kormány pozíciójának erősítése cél- jából, hanem azért, hogy végre-valahára rend- reutassák az a főrendiház, a melynek lé- tezését csak alkotmányos életünkben mindig csak akkor veszszük észre, ha szabadelvű re- formok létesítésénél megnehezítéséről, vagy megakadályozásáról van szó.

Sokfelől felhangzott az a kívánság, hogy az ország szabadelvű polgárai nyilván- nosan is kifejezzék adjanak liberális érzel- meiknek és az ultramontán törekvések el- leni idegenkedésüknek. Négyülés ösz- sezhívására is gondolnak és ez, ha ugyan komolyan vehető a mai szavazás, lét- re is fog jönni.

Az egyetemi ifjúság, a mely a szabadelvű eszmék iránt fogékony volt min- dig, szintén állást készült foglalni ama fő- rendiházi frakció ellen, a mely a közép- kori sötét szellem felidézésével Magyarországból egy reakcionárius ultramontán Magyaror- szágot akarna csinálni.

A kabinet-kérdés.

A miniszterelnök, tekintettel az udvari fölméltóságok tüntető magatartására és szavazására, valamint a főrendeknek s közöttük az egész püspöki karnak egységes támadá-

sára ő Felsége előtt fel akarja vet- ni a bizalmi kérdést. Tenné ezt azért, hogy mielőtt a képviselőház tagjai eloszla- nának, a nemzet állandó agitációnak kité- ve ugy ne legyen, hogy a királynak a kor- mánya iránt táplált bizalmáról tájékozással ne birjon.

Ezzel a miniszterelnök, írja a „M. H.” tartozik a parlamentnek, a nemzetnek és mindennekfelett a kormány tekintélyének, mert a midőn nyíltan hivatkoznak arra, hogy a püspöki kar és az udvari fölméltóságok ő Felsége legutóbbi magatartásából nyerték a bátoritást a kor- mány ellen való nyílt támadásra: akkor a nemzettal szemben a helyzet őszinte feltárásával tartozik a kormány, ha a köz- becstülést, mely existenciájának alapját kell, hogy képesse, könnyelműen eljázani nem akarja.

A kormány ez eljárása véleményünk szerint az egész ország közhelyeslésével tá- lálkozik majd.

A t. Ház.

Budapest máj 10.

A képviselőház ma folytatta a sommás eljárás fölötti vitát. Holló Lajos és Ves- ter Imre beszéltek a javaslat ellen s Te- leszky István államtitkár kelt annak vé- delmére.

Az általános vita ezzel véget is ért. Az igazságügyminiszter által benyújtott ha- tározati javaslat fölötti szavazás kérdésében vita támadt egyfelől Szilágyi Dezső igaz- ságügyminiszter s másfelől Polónyi Géza, Horváth Gyula és Horánszky Nándor között.

Az ülés vége előtt Szilágyi Dezső igazságügyminiszter azt a gyakorlati kérés- t intézte a képviselőkhöz, hogy a részletes tár- gyalás folyamán esetleg betérjesztendő mó- dostványokat mutassák be neki előzetesen a törvényjavaslat helyesebb kikorrigálása ér- dekében.

A legközelebbi ülés pénteken d. e. 8 órakor kezdődik.

A német katonai javaslat.

Vilmos császár beszéde, amelyet kedden a táboriokokhoz és vezérkari tisztekhez inté- zett, komoly figyelemben részesült és nagy feltűnést keltett mindentől.

Nemcsak magában Németországban, ha- nem a külföldön is — különösen Oroszorszá- gban és Franciaországban — könnyen érthető okokból feszült figyelemmel kísérik a kato- nai javaslat sorsát, kommentárokkal látják el bukását, meg a császár tegnapi beszé- dé és nagy várakozással néznek elébe az új birodalmi gyűlésnek.

Berlinben szerdán jelent meg a Szabad- elvű szövetség választási kiáltványa, mely meleg hangon emeli ki azokat az elveket, me- lyeket a párt többi részével közösen vall. A kiáltvány, mely állást foglal az antiszemita- mus ellen is, kijelenti, hogy a czál tekin- tében minden párt egyetért a kormánnyal és egyetértene amaz eszközök tekintetében is, melyek által e czál elérendő, ha a kormány a nép hangulatát megértette volna.

A kétvése szolgálati idő törvénybe iktatása a német nép jogos kívánsága és csak ha ezt feltétlenül kapja meg, veheti magára a hadsereg szaporításának roppant terheit. A szakadás dacára az új párt küzdeni fog a régi szabadelvű párt programjaitól és a szabadelvűség közös ügyét a párt másik ré- szével megvédelmezni fogja, állást foglalva a konzervatívoknak és általános szavazati jog ellen tervbe vett támadásai ellen.

Az oroszok — mint Pétervárról jelen- tik a Köln. Ztg.-nak a legfeszültebb figyelemmel kísérték a német bi- rodalmi gyűlésben lejátszódó esemé- nyeket, mert arra számítottak, hogy a katonai javaslat elfogadása a hármasszö- vetség megszilárdulását, annak elvetése pedig a szövetség meglazulását fogja maga után vonni.

A francia kormány ugy a sajtóhoz, mint a hazafias liga vezéreire is felszöli- tást intézett, hogy kerüljön mindent, a mi Németországnak ürgyül szolgálhatna arra, hogy a katonai javaslatot Franciaország magatartásával indokolják. A hazafias liga választmányi üléseit ennek következtében ti- tokban fogják tartani.

A német császár tegnapi beszédéről a „Journal de Debats” ezt írja: „Bármily sa- nálátosak is ezek a szavak Németország mozgalma szempontjából, úgy látszik mégis tartalmának semmit, a mi a császárnak szomszédjai iránt való szándékait kétsége- sé

tenné. Azért így akarjuk fogadni azokat, mint a béke biztosítást."

Az új birodalmi gyűlés valószínűleg már június végén ül össze. A szociáldemokraták eddig 110 jelöltet állítottak.

Az állami anyakönyvvezetés.

— A közigazgatási bizottság ülése. —

A képviselőház közigazgatási bizottsága Perczel Dező elnöke alatt szerdán tartott ülésén folytatta az állami anyakönyvről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Barcsay Kálmán a törvényjavaslatot általánosságban elfogadja, különösen a nemzetiségi viszonyok miatt kívánja az állami anyakönyvvezetés szűrés és mielőbbi behozatását.

Zsámbokréthy Emil nem hiszi, hogy nagyobb nehézségekbe fog ütközni a törvény végrehajtása. Kéri a minisztert, siettesse a közszéki reformot, mely az állami anyakönyvvezetés költségeit tetemesen csökkenteni fogja.

Zay Adolf kijelenti, hogy nem ért azokkal egyet, akik azt mondják, hogy a lelkiismereti szabadság követeli az 1868. törvény módosítását s még az anyakönyvek s polgári házasság után is szükségesnek tartja, e törvényt, mert a házasságok lelkiismeretét eddig gyakorlatilag befolyásolták s a proselitárius vezéreket a kérdéses törvények után is fenntartják. De ha e téren is, az állam s a felekezetek érdekei közt ki nem egyenlíthető ellentétet támadnának, előre is kijelenti, hogy ebben az esetben előterjesztendő és döntő az állam érdeke lesz.

Beksis Gusztáv szerint szükséges volna, hogy a szavazás ugyanazon szabályok szerint történjen Horvát-Szlavonországokban is, mint nálunk. Örömmel tapasztalja, hogy a horvát sajtó és közvélemény már ily értelemben nyilatkozik.

Szacsay János azt állítja, hogy az állampolgárság egysége megkívánja a törvénynek Horvátországra való kiterjesztését.

Pogány Károly a javaslatot állami szempontokból a legnagyobb odaadással támogatja.

Hieronymi belügyminiszter kijelenti, hogy a javaslat konstrukciója a valóságos politikai programmal teljesen világos. Addig, míg törvényeink szerint a status personális kiegészítő része a vallás, az állami anyakönyvekben ezt is fel kell tüntetni. Mielőtt a valláspolitikai program megvalósul, ez feleslegessé válik s egyszerűen mellőzni fog a jelen javaslatnak ide vonatkozó három szakasza. Addig azonban lehetetlen a status personálisra vonatkozó hitese okmányban a vallást ki nem tüntetni.

A mi a közigazgatási ellenvetéseket illeti, reményli, hogy az ősszel beterjesztheti a közszéki törvényjavaslatot. De még akkor is, ha a közszéki törvény előbb lépne életbe, kérnie kellene, hogy a jelen javaslat lényeges diszpozícióit fenttartsanak. A házasság kötésével kétségkívül áll bizonyos összefüggésben az anyakönyvvezetés, de hogy ez összefüggés nem oly szoros, hogy a kettőt külön nem lehetne megoldani, azt gyakorlati példák is bizonyítják.

A ki e javaslatot igazán akarja, az nem mondhatja, hogy azért nem szavazza meg, mert nincs összekötve a házasságkötés szabályozásával. Kéri a javaslat elfogadását, mert az első lépés az, hogy a kormány azon nagy valláspolitikai programja megvalósításának terén, a melynek szükségességéről szóló mélyen meg van győződve. (Élénk helyeslés.)

Gulner kijelenti, hogy addig nem helyesli a törvény életbe lépését, míg az

összes egyházközlő reformok, amelyeket szülő komolyan óhajt, az egész vonalon életbe nem lesznek léptethetők. Mert a végzés csak az összes reformok életbe lépésével lesz elérhető.

Kun Miklós ismétli a vita folyamán tett azon kérdését, hogy miután az anyakönyvekből eddig a felekezeti anyakönyvvezetőknek bizonyos jövedelmük volt, amely most elcsúsz, nem fordulhat-e elő az, hogy az államot most e czímen bizonyos költség terhelje.

Hieronymi miniszter azt válaszolja, hogy az egész Magyarország területén — Horvátországot bele nem érve — az egész első jövedelem összesen 36.000 forint, vagyis az egyesekre elosztva elenyészően csekély összeget tesz ki.

A bizottság többsége elfogadja ezek után általánosságban a törvényjavaslatot.

A részletes tárgyalásnál elfogadták a három első §-t. Az 1. §-t Horváth Lajos, a 3. §-t Beöthy előadó módosításával fogadták el.

A tárgyalás folytatását pénteken délután 5 órára halasztották.

Az öröm másik fele.

Annai gyönyörűséget, az emberi tudás, művészet föltálatát és annyi remekét — mint a chicagói világkiállítás — még sehol sem lehetett látni, de annyi gazságot, bünt és körmönfönt rafinériát sem.

Az új világ összes kalandora, összes spekulánsa, összes szélidője most ott lesi áldozatát a Jackson-Park környékén. A csikagói lakosság túlnyomó részét valóságos ördöglet fogta el, mindenki az újonnan érkezetteket vizsgálja s minden szemből vad kapzsiság és „smartness” villog elő. Mindenki gyorsan, haladéknélkül meg akar gasdagodni a kiállítás révén; mindenki azt hiszi, hogy egy csapásra milliomos lesz.

Kaliforniának leghíresebb arany mezőjén nem volt annyi bírvány, annyi kíméletlenség, lelketlenség, brutálitás egyúttal, mint magában Chicagóban. — Ez elvettült guerrillák legelőkelőbbjei, de azért épen nem legelőkelőbbjei a hotel-spekulánsok, kik rafinált építészettel egyestül, oly vendéglőket teremtetek a földhöz pár hónap, sőt pár hét alatt, melyek dacolnak minden leírással.

E hegy magassága s rengeteg terjedelmű vendéglők száma megközelíti a négy százat, valamennyit a kiállítás tartására építették, a kiállítás tömegszépségében. Kivül minden csupa márvány, csupa aranyozás, gránit, vöröses pennsylvániai homokkő. Humbug! Óriási gerendákból vannak összetakolva, a közök gipszszel kitöltve, azután márvány és gránit-utánzatokkal ellátva. Nem egyebet óriási sátorral, csölőépítménnyel, melyek egy nagyobb vihart aligha tartanak ki. A multikori cziklon (Chicagó tudvalevőleg beleesik a cziklonjártat útjába) alkalmával két ily óriási hotel a szó szoros értelmében úgy omlott össze, mint a kártyavár. S mivel a cziklonok ott igen gyakoriak, s a vendéglőknek legalább harmadát el fogják sűpörni a benne lakókkal együtt, valóságos isenkiértés ezekben a vendéglőkben venni szállást.

Azután a tulajdonosok egy nyomorult szobáért napjára 25 dollárt fizetnek, egy hitvány ebédet pedig két dollárral, s azaz tíz magyar koronával számítanak. S ebben van a mezeiség, hogy e pár hó alatt épült 300—400 vendéglőben legalább negyven ezer szoba van.

Amde Chicagó amugy is par exzellenze vendéglővárosa, a hol minden lépten-nyomon van egy szolid épült hotel, a hova a közönség szívesebben száll s azonfelül a kiállítás alkalmára mindenki kiad egy-egy nőtől kezdve arra voltál a sorstól ítélve, hogy enyém légy!

— Oh, Isten! — kiáltottak azok, akik mellett Vyzemskij és az ő Opritnikjei elnyargaltak — Oh Isten, könyörült rajtunk! és szabadíts meg a gonosztól!

És midőn a lovak patkóinak a hangja a távolban elhalt és a fegyverek csörrenését nem lehetett többé hallani, azt ismételték —

— Dicsőség az Urnak! A veszély elmúlt! — és buzgón keresztet vetettek magukra.

A herceg ez idő alatt folytatta vad vágatását és kiserőit messze elhagyta maga után. Arra számított, hogy napvilág előtt eléri azt a falut, hol friss lovak vártak rá és onnét szándékozott Elénát Riazanban levő ősi birtokára küldeni.

De számos sebjei, melyeket a harc izgatottsága megakadályozott számba venni, fájni kezdtek és érezte, hogy nem tud tovább menni.

— Asszonyom — mondá, a lovát megállítva — a szolgáim messze elmaradtak, — meg kell őket várniuk!

Eléna lassanként visszanyerte az eszméletét. Midőn kinyitotta a szemét, legelőbb a távoli tűz világát látta visszaverődni az egen, aztán egy kanyargó utat az erdőn keresztül és végre tudomására jutott az ottani tény, hogy egy hatalmas karból feltartva, egy nyereg kápnál fektet.

Az elmúlt nap eseményeire lassanként emlékezni kezdett és hirtelen felismerte Vyzemskijt.

Hangosan sikoltott fel.

— Asszonyom — mondá Afanasz Ivanovics keserű mosollyal — tehát oly gyötrelmes vagyok előttem? — Átkozás! Eléna Dmitrievna! engemet átkozni mit sem használ! Átkozd inkább a sorsunkat! Hasztalan küzdöttél, hogy engem elkerülj. Senki sem kerülheti el sorsát és világot, hogy te szü-

küldhető szobát. E rablótanyák jó része tehát alaposan meg fog bujni, ha ugyan előbb el nem süpi a cziklon. A vendéglők mellett ezrével támadt a sok szalon és café, a hol különféle vagyoni állású emberek számára különféle minőségű (de nem mindig rossz) ételt adnak, oly bőkezűséggel, hogy néhol csak egy dollár egy egész csésze kávénak állított lőre. Ezek a fényes és kevésbé fényes barlangok hemzsegni az elegáns ruhájú confidence-manektól, melyek azonnal belekötnek az idegenbe. Belépés egy ily kávéházba és sőt rendsz. Hozzád til egy elegáns fiatal ember s tréfiából megismer a sűrűt. No de hogy ne bosszankodjál, rögtön másikat hozat, mit vissza nem utasíthatsz, mert oly udvariasan kér. Egy szivarral viszonzod kedvességét, mire ő később új sűrűt hozat számodra. Ezt természetesen semmi szin alatt sem fogadod el tőle. Ő épen ezt akarja. Kockát kér a vendéglőtől, hogy a vitás pohár fölött kockával döntsd.

A játék megkezdődik, később odajön egy másik elegáns ur is, eldöntik lassankint a harmadik, negyedik stb. pohár sorsát is, aztán pedig fölizgatva a játéktól, fogadnak egymással, hogy hány szem fog kijönni a a következő kockadobással. Te sem akard pénzlen lumpsz nézetni magadat, te is fogadsz később pénzben játszol, végre alig fél óra alatt elvesztet minden készpénzedet. Mivel a bordba a korcamáros esetleg bódító port is kevert, csakhamar oly állapotba jut, mint aki hatalmasan felött a garatra. Ezt az időpontot várja a barlang lelketlen gazdája, hogy kilökhesse az utcára. E barlangokat kívül az óriási város minden elhagyott utcája tel van utonállók. Jaj annak, ki alkonyatkor egy ily elhagyott sötét utcán akar átmenni. Annak rögtön utját állja egy munkakertől desperádó, akit most mind Chicagóban létszengenek szerencsét próbálni s a zavarosban halászni, s amerikai szemtelenséggel mindjárt 25 centet koldul tőled. Akár adsz neki, akár nem, ki fog rabolni, s még jó, ha egy fitykóssal, vagy homokkal telt zacskóval le nem üt.

Árviz Háromszéken.

— május 11.

Ha igaz, hogy nagy hónap nagy a leve, akkor beteljesedett ez Háromszék megyében. Mindenfelől el nem képzelt árvizekről kapunk értesítést.

Ime: Seps-Szentgyörgy határánál a város és Olthid között átszaporít az Ólt folyó.

Makae és Eresztvény között az állami közút 37—38. km. szakaszán az utasok keszülőt tört az áradat.

Alsó-Csernátozból még szomorúbb hírt veszünk. Eltekintve attól, hogy a réteket és mezőket víz borítja, a Csernátonpatak áradása rendkívüli károkat okoz Alsócsáton lakosságának és különösen azoknak, akik a község alsó felében, az állami közút mentén lakoznak. Tudomásunk szerint már a multakban is gyakori észrevétel tárgya volt azon körülmény, hogy Alsócsáton lakossága minden vízradáskor veszélyeztetve van. Ime, ma is: a lakosok barrikádokat kénytelenek emelni, hogy el ne borítsa lakóházuk egyetlen házszobáját az — árviz. Szinte egy kilométernyi hosszban átszalad a községben a rendezetlen és elfajult mederben tomboló árviz. Csak egy igen csekély jókarakat és ha ez hiányzik, akkor a legnagyobb és legszigorúbb erély kívánatik ahhoz, hogy a vízjogi törvény határozatait érvényre emelkedjenek, s az összeszorított, befűtelt mederben az áradat szabad lefolyását találjon.

Kézdí-Vásárhely városoktól eo ipso megkövetelhető, hogy a Pap-patak és a Torja víze árvizével minden körülmények között szembeszálljon. Már pedig az ugynevezett Új

uton az árviz keresztül csap a megyei közúton és a főmeder mellett a rakonczánál s immár évek óta szabályozandó Torja-patak veszedelmese vírvármagasságára emelkedett, úgy, hogy még az állami menlovak elhelyezésére szolgáló istálló falait is nyaldossa az árviz. A Kantavárosszéki egyik része immár uszik, s nem egy pinczéből kétségbeesetten szivatyznak, holmi simplex szivattyúval a Torja vízből táplálkozó Pap-patak betoluló vizét.

Oroszfalu mellett a kiáradt Káson-patak árterén átkelni, embernek és állatnak végveszedelmével jár. A Káson-patak hidjait még csak sikertől átvérgezni valahogy a sárga hullámok; de azontul menni, immár ostoba merészkedés kocsin; mikor még a lovasokat is elsodoratják veszélyeztetni a 60—80 cm. mélységű rohamos áradatban.

Szentkatolna és Imecsfalva környékéről tudósítónk a következő képet jellemzi: Már messziről egy kisebb tenger terül el előttünk, midőn a fensikről, Kézdivásárhelyről lefelé lejtünk Szentkatolna felé. A mint a község felé haladunk: Kézdivásárhely felől a baloldalon, a Kárpátok minden völgyteléből egy-egy felhőn kigyózó sárvot látnunk csillogni, annak dacára, hogy a magas egekről igen kevés fény verődik vissza, sőt a legkeletibb kárpátok mentén ismét sűrűn kezd hullani az áldott eső. De az már elsmorított látvány, hogy a község végén attól a piszkos hullám s lakóházakba és gazdasági épületekbe, melyeket palánkokkal és földhánnyal torlasztoltak el, folyton folyvást növekedő áradat keres magának betérő utat.

Az újból épített Feketegyő-hídhöz hozzáférhetni, merőben lehetetlenség; csak a korlátok és az áradatból kiemelkedő felszerkeztet jelzi, hogy minő istentelen magasságra emelkedett az elfajult, kacakaringós Feketegyő-nívója. De ki kell térnünk Hatolyka felé is, mert a Feketegyő árterét itt szeli át a vasút, Szentkatolna alatt. Egy kis tenger, 3 kilométernyi szélességben csupán. Közben a háromszéki vasut töltésén a 700—710. szelvények között levő átérstől vadul tomboló zúhatag hívja fel a figyelmet; a vonal irányában jobb oldalon az átérstől fedkövűtől 0.60 méternyire áll a tenger színvonala; balról pedig 1.74 m.-nyire tombol le az árviz színe étkelen zuhatagban. A magasság-különbség declarál, ha tud. Amde a vonat megakadt és befekeltet Imecsfalva állomásánál, a hol a töltés fölött a levegőben csúg a vasuti sín, s rajta a vasuti talpfák. Egy, két, három, tíz hízag, melyeken keresztül nem is röptülhet, nemcsak nem vándorolhatat vonat, s utána még a másik, a harmadik rés. A gr. Mikos-féle fűrésztelap-raktár uszik, először körben, aztán egyenesen keresztül a résen, keverve a szentkatolnai Feketegyő-hid anyagával és a Gelence völgyéből leuozott tönkkel; a régi hid anyaggal és a felfegyverezett jégtrórk csölőpeivel és gerendáival, a melyek elhelyezésre régen készen vártak.

G-s.

Az „En Ujságom” — Jókainak.

Kedves gyermekeim!

Szedjétek virágot, fonjatok koszort! Fényes ünnepe lesz a magyar nemzetnek. Sajátrol szája száll a költő dicsősége.

Eljen Jókai Mór, a magyar írók fejedelme! Arany babér a koronája, arany toll a királyi pálcája. Ezt a tollat egy felszáradt óta tartja ma a kezében. Ötven esztendője ír vele úgy, hogy csak Jókai tud írni. Hány meg hány ivadék olvasgatta szívesen a szép munkáit egy felszáradt óta! Százszereket gyönyörködtetett, százszereket tanított mindenjóra, szépre.

Hódol Jókainak egész Magyarország, megünnepi azt a felszáradt, ötven esztendőnek hallhatatlan munkásságát.

Ősszel lesz az ünnep, a nemzet ünnepe. Diszbe öltözködik az egész főváros. Ezek

sereglenek akkor Budapestre szép Magyarországnak minden vidékéről tünnepi köntösben. Elszáradnak a költő házához. Kocsira ültek a nemzet költőit, diadalmenetben viszik az utcákra, mint egy fjedelmst. Zászlók lengedeznek fenn a palotákban, virágos szünnyegek borítják az erkélyt, kendőket lobogtat ezer, meg ezer kéz, virágokat szórnak Jókai útjára.

Ebben a menetben tünettek is részt kell venni, kedves gyermekeim! Ezt kívánja a háladatosság. Ki tud nektek olyan búbjóvan inni, mint Jókai bácsi!

A rózsák szigete most is ott cseng-bong meg kis szivecskétekben, mint tündérharangszó. Hányszor meg hányszor köszöntöttétek a költőt: „Csókoljuk a kezét annak az aranyos Jókai bácsinak. Olyan gyönyörűen senki se tud írni az egész világon. Áldja meg az isten a lába nyomát is!”

Öltözzetek, lányok, majd azon az ünnepen ezren, meg ezren hóféhér ruhában! Öltözzetek, fiúk, tünneplő ruhában! Hozzon egy bokráját kezében mindenki! Tudom, megőrül Jókai bácsi, mikor meglát benneteket. Az én Ujságom nagy seregét, abban a diadalmi menetben, bokrátságán haladva. Hát majd mikor azt a sok bokráját mind eleje rakjátok egy-egy kedves mondókával!

A virág elhervad, a költő dicsősége soha el nem mulik. Jókai bácsinak adjatok, gyermekek, maradandóbbat is a hulló virágnak. Küldjétek be kedves arcképeketek július közepéig valamennyien. Befogadjuk egy óriás nagyságú, díszes, remekművű albumba. Olyan nagy album lesz ez, hogy tízezer arcképet elfér benne. Lehetőleg kis arcképeket küldjétek, mert egy-egy oldalra legalább ötvenet kell elhelyezni. Erre a ragyogó albumra rávesztétek arany betűkkel: Az én Ujságom kis olvasói — Jókai bácsinak.

Majd ha nézegeti, forgatja a költő a tízezer gyermekarc mosolyog rá halás szeretettel: tudom megtelik a szíve boldogsággal: ékes koronája: az arany babér is tündöklőbb lesz fenkölt homlokán. Akkor aztán előveszi királyi pálcáját: drága arany tollát és ír vele nektek oly édes meséket, mintha nem is tintába mártaná, hanem mézbe.

Kedves gyermekeim! Szedjétek virágot, fonjatok koszort, küldjétek arcképet a hallhatatlan költő dicsőítésére!

Pósa bácsi.

Tudomásul.

A gróf Kálnoky külügyminiszter és báró Atzél Béla képviselő között lefolyt párbeszédet én írtam és én tettem közre az „Ellenzék”-ben. Jogom volt ehhez, nemcsak azért, mivel annak a párbeszédnek lefolyását nyilvános helyen többekkel hallottam; nemcsak azért, mivel abban semminemű elítélőni vagy elhallgatni való nincs; hanem azért is, mivel — kivált a báró Atzél véleményében a politikai helyzetnek igen márkás jellemzését láttam. E párbeszéd közlésére sem felhatalmazást, sem sugalmazást nem kaptam és nem kértem senkitől. A felelősség tehát minden irányban kizárólag engem illet.

BARTHA MIKLÓS.

MINDENFÉLE.

Közlöny, május 12.

— A fürdő-évszak beálltával értesítjük t. előfizetőinket, hogy kiadóhatalunk a lapot, akárhányszor változtatják is lakhelyüket, bárhova pontosan elküldi, ha a lakásváltoztatás vele idejekorán közöltetik. Az értesít-

sz U r örködi felett, — mondá az ismeretlen öreg ember, kíváncsian nézve Elénára. Ha a lovad csak egy pár lépést ment volna balfelé, egyenesen a malomgátjába esett volna. De ő jól ismeri ezt az utat, — folytatá az öreg ember magában, — hálá s minden szenteknek, nem ez az első alkalom hogy a malomhoz jött!

Az öreg ember hirtelen való megjelése meglepettette Elénát; észbe jutott minden, amit az erdő szellemeiről hallott, s mely redők és a hosszú fehér szakáll növelték ezt a fálelem érzetét, de volt valam kellemes a hangjában és Elénát rögtön el határozással az öreg ember lábához vetette magát. Átyám! átyám! — kiáltá — ment meg, rejtse el!

A molnár rögtön gyanította, hogy a történt. A ló, melyen Eléna lovagolt a Vyzemskij volt. Ez az asszony valószínűleg a öreg Morozov felesége, akibe a herceg oly szerelmes volt. A molnár soha sem látta eddig, de Vyzemskijről sokat hallott róla. Eléna meglepette a herceget és most segítséért esakelt; ennek azt kellett jelentenie, hogy a herceg saját lován menekült el a tál. Mind ez egy pillanat alatt villant meg az öreg ember agyában.

— Asszonyom, az Isten védelmezze tagedet! — mondá, — hogy tudjálak elreteni? Herceg Afanasz Ivanovitch hatalma és a karja hosszú; ő egy ilyen öreg ember a milyen én vagyok tönkre tenne!

Eléna ijedve nézett a molnárra.

Te ismered engem? — mondá — tudod, hogy én ki vagyok?

— Eléna Dmitrievna, én sok dolgot tudok! az én életemben a vízek sok dolgot megosztak nekem; a fák között levő szél sok hírt hozott nekem! sok, sok titk ismeretek vagyok én a birtokában!

(Folyt. köv.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. május 12.

„A rettenetes Czár”.

Regény a rettenetes Iván korszakából.

KÉT KÖTETBEN.

Írta: Gróf A. K. Tolstoj.

Fordította: Clare Filmore után: AMICA.

ELSŐ KÖTET.

XVI.

Az asszony rablás.

(Folytatás.)

(38)

— Igen, mi tanuk vagyunk!

— Helyes! De most gondotok legyen rá, hogy senki se bántsa, és majd midőn a Gregori Lookyanovitch kezébe kerül, bixtoztalok benneteket, hogy az vissza fizeti neki a pofot és én is kielégítést nyerek a Medvedevkában kapott korbácsolásért!

Az Opritnikiek hosszasan raboltak és midőn végre a zsákmányokkal a lovakat megrakták, és elmentek, a tűz világa még hosszasan volt látható azon a helyen, hol egykor Morozov háza állott, s az égő ház tűzének a sugárai a Moszkva folyó hullámaira esett, amint az a rablás színelhelye mellett csendesen elhaladt.

XVII.

A vér varázsa.

A szomszédos épületek lakói, midőn a Morozov házának az Opritnikiek által való megrabadását hallották és a tűz világát látták, sietve zárták be az ajtókat, s az ablakjában levő gyertyákat kioltották.

fésben kérjük mindig a legutóbbi rendeltetési helyet is megnevezni. Legelőszérűbb a legutóbb használatban volt czimszalagot az értesítéshez mellékelni. Fürdő-vendégeknek különös figyelmébe ajánljuk még, hogy a fürdő-évszak alatt egy hónapnál rövidebb időre is fogadunk megrendeléseket, s kisebb összegű előfizetési díjak levélhölgyekben is beküldhetők.

— **Áldozó csütörtök** tünnepe alkalmával tegnap ünnepélyes istentisztelet volt valamennyi r. k. és protestáns egyházban Koloszárt. Az első szent áldozás, illetve a konfirmáció és első úrvacsora vétel áhitatosságának volt szentelve az a nap. A hívek nagy száma töltötte meg mindenik egyházat, amelyekben isteni tisztelt mellett az első áldozás jelentőségének magyarázatát tárgyzó szent beszédet tartottak.

— **Az idő kiderült** nemcsak Koloszárt, hanem az egész Európában. Dertüln mosolygott be a nap áldozó csütörtök ünnep alkalmából a kék égről mindenfelé. Magyarország a hőmérséklet megjelölésén egyenletes és átlag 10—13 C. között van. Leghidegebb különben Késmárkon és Akna-Szlátinán van 5—8 fok. A koloszárti átlagos hőmérséklet 9 fok volt a tegnap. Felhős és enyhe idő várunk a meteorológusok a fagyos szentek három napjára, pázsítás esőkel.

— **A kereskedelmi akadémia** „Ifjúsági önképzőköré” tegnap (11-én) tartotta Farkas Sándor elnök vezetésével zárt ünnepélyét. Ez ünnepély, ép úgy, mint az előzőti évek, a legszebben sikerült. A közönség egészen megtöltötte az akadémia dísztermét és a műsor egy számban kiváló műtárgyat talált. Megjelent az egész akadémiai tanári kar az ünnepélyen Kiss Sándor szeretett igazgató vezetésével; ugyancsak a már megszokott előkelő női közönség. A műsorban közreműködtek a bennlakási zenekar, mely precíz játékkal nagy tetszést aratott, s különösen a Bocceriniféle „menüettel” zajos tapsokra ragadta a közönséget. A bennlakási daloskór a töle már megszokott szabotossággal énekelt, kivánatra meg is ismételve a népdalokat. Nagy Dezső III. éves hallgató szoncorán játszott kitűnő hatással. Az egyes szavak, melyeket Szabó Kálmán I. éves, Somogyi Gyula II. éves, Kis Károly és Gaál István III. éves hallgatók előadtak, szép sikert értek el és kiváló gondos tanulmányozásról tettek bizonyossá. Ez ünnepély számolt be az önképzőkör ez iskolai évi működéséről is. A közönség teljesen megelégedve távozott az évszázó ünnepélyről, mely 11-től fél 1 óráig tartott.

— **Zöldben**, A közönség örül a fésző rügyeknek, a bontakozó leveleknek s kedv telten legelteti szemeit a zelnice fehér virágán. Sétány, park, mező felerészben már zöld, de indulnak a többi rügyek is a meleg napsugár hatására. Tegnap Koloszártól néprándorlás volt a szabadba. Monostor, Herczegovina, szőlő-hegyek, Hója, Monostori erdő, mind elváltak árasztva kiséstől közönséggel, kiránduló és mulató vendégekkel.

— **Meghívó.** A budapesti honvédelemk leleplezése alkalmával a koloszárti egyetemi ifjúság részvételére ügyben kiküldött bizottság hétfőn, május 15-én d. u. 6 órakor az egyetemi kör helyiségében gyűlést tart, a melyre a t. bizottsági tagokat avval a figyelmeztetéssel bízom meg, hogy sziveskedjenek a náluk begyűlt összegeket a gyűjtővel együtt a gyűlésre felhozni, vagy a gyűlés előtt a köri felügyelőhöz beadni. Koloszárt, 1893. május 12-én. Finály Gábor s. k. elnök.

— **Kirándulás a kányafői meszeslátozóhoz.** Az E. K. E. koloszmegyei osztálya a f. hó 7-re tervezett s a kedvezőtlen idő miatt elmaradt kirándulását a kányafői meszeslátozóhoz vasárnap (14-én) tartja meg. Az alig másfélórát tartó séta kényelmes serpentinnek vezet a Hója-hegy legnagyobb pontjához, a hol az osztály által rendbehozott körúton remek kilátás kinyílik a turistának. Már is több tag jelentkezett a résztvételre, köztük első sorban hölgyek is. További jelentkezéseket elfogad az osztály és a központ titkára. Indulás pontban d. u. 3 órakor a sétátörő kocsikkal.

— **Színház.** A koloszárti színházban tegnap délután nem volt előadás. Este ismét a föld körül utaztatták a jelen volt nagyszámú közönséget. A szereplők teljes sikerrel oldották meg feladataikat. Jól sikerültek a képletek is.

— **Színházi hírek.** Különböző körbejött körülmények és a közönség nagyfokú érdeklődése arra bírta az igazgatókat, hogy itt időzést még 3 nappal meghosszabbítsa és így az annyira megkedvelt „Utazás a föld körül” cz. látványosság még pénteken, szombaton és vasárnap kerül színre. A vasárnapon lesz egyúttal a társulat bucsú-előadása s. Színeszenei hétfőn reggel 8 órakor külön vonaton utaznak M.-Vásárhelyre, ahol kedden, 16-ikán „Bánk-bán”-nal nyitják meg a sáisons.

— **Esküvő.** Fodor Károly dohánypágyi felügyelő tegnap esküdtött örök hűséget Ungvári Teréz kisasszonynak, Ungvári

György várnagynak szép és kedves leányának. Az ifjú párt Szász Gerő ref. esperes adta össze. Esküvő után az ünnepi-esték s a násznép a „Herczegovinában” tartottak kedélyes lakomát.

— **Szoba tűz** volt tegnap este háromnegyed kilenc órakor koloszárt a város legélénkebb forgalmi utcájában, a nagy utcában 79 sz. a. a Kővári féle házban. Schneidhoffer vasúti mosdonyvezető lakásán gyúlt ki a tűz, petroleum lámpa robbanás következtében. Két szobának a bútora semmisült meg az égés következtében. A tűzoltók a vasúti telefonon hívták ki, kik a jörel kivonultak, elejét vették a nagyobb veszedelemnek.

— **Esküvő.** Kisbudaki és rettegi Reteghy Sándor (Szolnok-Doboka megye) többségi földbirtokos tegnap délelőtti tartotta esküvőjét Mező-Örösen, özv. Deéry Sándor né Thoroczky Lili báróné kedves lányával Katinkával. Állandó boldogság kövesse frigyüket.

— **A koloszárti kerékpáros egyesület** kivonulást tart f. év és hó 14-dik napján d. előtt 7 órakor Deéry. Indulás a Péntegyizgatósági palota déli szögletétől. Egyetemi ruha viselendő.

— **A koloszárti unitárius** szent ekklesiájában a tegnap volt a konfirmáció. — A belmagyar-utcai unitárius templom díszes közönséggel telt meg. Az isk. dalkör énekének elhangzása után Péterfi Dénes lelkész és tanár lépett az egészzenel bevont szószékére s János evang. XII. 32 v. alapján tartott egy fölemelő, szép beszédet. Szintén ő kérdezte ki a konfirmándusokat, ezútszerint 35, (fiu 21, leány 14) növendékeket, kiknek értelmes, ügyes feleletekkel győzte meg a hallgatókat, hogy Péterfi minden tekintetben kitűnő pap. Konfirmáció előtt Schilling Erzs. — után a Sárdi Ákos mondottak szép imát. Azután kiosztotta az első szent vacsorát az anyaszentegyház legifjabb tagjainak. Meglepő volt az, mikor mindenik növendéknek egy-egy bibliai adott konfirmáció emlékül talált bibliai mondások kíséretében. A magasztos Isten-tiszteletet a közönség lelkes éneke zárta be. Templomozás után Péterfinék szíves fáradságát szép szavakban köszönte meg Létai Árpád nőr., úgy az érdekelte szülők is.

— **A „Fiatalok Barátja”** melyet a Dávid Ferencz Egyetel ad ki az ifjúság vallásáért való érdeklődésére a konfirmáció alkalmából újból megjelent a dr. Brassai és Boross György szerkesztésében, tartalma: A konfirmáció emléke. Ferencz József, 1 lap. — Ima. Albert János. 4. l. — Felszólítás a Jézus zászlaja alá. (Költemény) Rádiger Géza 5. l. — A két jó testvér. Gál József, 6. l. — Magyar zászló. (Költemény) Józsa Miklós 8. l. — A viharban. Székely Ferencz, 9. l. — Konfirmáció emléke igék. Grátz Mór, 11. l. Szeretlek, szeretlek. (Költemény) Tarcsafalvi Albert, 11. l. — A mit jó tudni. Boross Sándor, 12. l. — Az Istenben való hit. Gvidó Béla, 13. l. — Életvezet. 17. l. Aranykönyv, 17. l. Játékok: Rakócs 17. l. Gyertyázás, 18. l. Ki lopta el a fejézet? Üldözés. 19. l. A kisasszony táncza. 20. l. A kis tudakozó: Szerejtények. Anagram. Számfeladványok. 20. l. Betűrejtvények. Körrejtény. 21. l. Kocza rejtvény. 22. l. Jutalmak. A talányok megfejtői között a következő jutalmakat sorol ki: 1. Vörösmarti költeményei, egy kötet. 2. Felméri Lajos: Utilek Skóciából, tanúságos olvasmány. 3. Boross Gy. Jó gyermek könyve. 4. Egy nagy-néve levelei. 5. Urbok Mór: Tréfás mértani feladványok. 6. Fiatalok. Barátja, nyári és téli szám. 7. Unitárius Közlöny 5-ik kötete Kovács Antal és Berde Áron arcképével. 8. Urbok Mór: Tréfás szántani feladványok. 9. Arany János népies költeményei. 10. Jó könyvek. A gazdag tartalmu lap ára csupán 12 kr.

— **A közúti vasút építéssel** már tényleg az az állapot, a mi az utcákban uralkodik. — A legélénkebb forgalmu utcák egész hosszában hetek óta fel vannak turva, megnehezítve, itt-ott egészen megakasztva a feltorlasztott törmelék által a közlekedést. — Ez az állapot már tényleg. A hatóság intézkedjék, szorítsa rá a vállalkozót az utcák rövid idő alatti rendbehozására, mert nem tényleg tovább ez a rendtelenség, mely közlekedési akadályoknak, baleseteknek előidézője nap-nap után. — Vagy építsenek közúti vasutat és rakják le a sineket egymásután, vagy hagyják abba az egész dolgot, de az utcákban heteken keresztül a közlekedésben alkalmatlanságot ne okozzanak, mert ahhoz nincs joga semmiféle vállalkozónak.

— **A tanárjelöltekre** nézve a fagyos szentek igen jól viselik magukat. Pontgráz szép kék éggel közöndött be remény nyújt arra is, hogy Szervác utóda is kedvezni fog a „szegény filozofereknak”, hogy majálisuk — az első ebben az időben — szép és kellemes időben folyhat le.

— **A koloszárti női képezde** vasárnapi ünnepélyének műsora a következő: 1. Portici néma. Nyitány. Aubertől; zongorán előadják: Concha Laura IV. és Bisztricsányi Katica III. éves növendékek. 2. Az erdő alkonya. Karének Schmölztzertől, előadja az énekkar. 3. Titkárki jelentés, felolvassa Illyés Gizella IV. éves növendék, önképzőköri titkár. 4. Vidémség. Keringő, karének Gumbertől, éneklő III. IV. oszt. 5. Concert. Weberől, zongorázók: Gyertyánffy Olga és Gábor Emma II. oszt. növendékek.

6. Dolores inferni. Költemény Szász Gerőttől. szavalja Virányi Margit III. éves növendék. 7. Népdalok. Éneklő az I. és II. osztály. 8. Nagy ábránd. Thernőtől; négykézzel zongorázók: Virányi Margit III. és Lőthe Melinda II. éves növendékek. 9. „Kérdeztem a rózsát”. Karének Thernőtől; előadja az énekkar. 10. A gyermek. Endrődtől, szavalja Gross Irén III. éves növendék. 11. Egy iskolai nap. Karének Petzötl, éneklő az I. és II. osztály. 12. Grande polonaise brillante. Kückentől, zongorán előadják: Pozsgay Mar III. és Donáth Clotilde II. éves növendékek. 13. Népdalok. Éneklő a III. és IV. osztály. 14. Mi a haza? Ábrányitól, szavalja Szász Irén IV. éves növendék. 15. Honfidel Induló Kückentől, előadja az énekkar.

— **Meghívó.** A győztesesettan hallgatók segély- és önképző egyesületének, 1893 május hó 13-án, d. u. fél 3 órakor, a vegy-tani intézet tantermében tartandó közgyűlésére, az egyetemi tagokat tisztelettel meghívjuk. Tárgysorozat: 1. Jegyzőkönyv felolvasása, hitelesítése. 2. Segélyezés ügy. 3. Hints Zoltán e. tag felolvasása a „Levegő”-ről. 4. Rhédy Endre e. tag felolvasása a „Szén”-ről. 5. Ámon Vilmos bírálata, Bartók L. mult felolvasásáról. 6. Indítványok, esetleges interpellációk. Hints Zoltán e. elnök. Körömdy Sándor e. főjegyző.

— **Halálozás.** Egy köztisztviselőben álló derék polgártársunk hunyta le szemeit Koloszárt örök álomra. Hajdu János mérsáros mester halt el életkorán delén, majdnem egy évi súlyos szenvedés után tegnap este fél 8 órakor. Az elhunyt éjet, napot összetett, fáradhatatlan munkával köztötte fel magát a tekintélyesebb iparosok közé. A munkának és családjának élt folytonosan. A függetlenségi eszméknek rendtelten híve volt. Egész életén keresztül mindenkinek örömet okozni, mindenkivel jól tenni igyekezett, azért ösztönit fájálaljk elhunytát összes ismerősei, de legnagyobb bánatot, leg-súlyosabb csapást okozott halála neje és öt tagból álló kiskoru árváinak, kik gyámoltót, család fenntartó vesztettek benne. Temetése holnap, szombaton d. u. fél 5 órakor lesz a hídve-ujutca 17. sz. házáól. Nyugodjék békével.

— **Szakképzett** gazdatiszt azonnal alkalmazást ayerhét. Cím: a kiadóhivatalban.

— **Eladó** egy egészen új hajtó kocs. Értekezhetni az „Ellenzék” kiadóhivatalban.

— **Gyászhir.** Er b Frigyes elemi-igazgató-tanító meghalt.

— **Papválasztás.** Mint Sz.-Udvarhelyről ügynözik, Bedő Ferencz pekli ref. lelkész választott meg 38 szavazattöbbséggel Sz.-Udvarhely első református papjává. — **Festőde.** Koloszárt a legszebben és legújanszóban lehet ruhákat festetni bármely színre Dénes Józsefnél, kinek szak-értelme a ruha festészet terén általánosan elismert. A megrendeléseket egyenesen hozzá kell intézni hosszú-utca 2 sz. alatt.

— **A bölöni unitárius** egyházközség f. évi június hó 11-én este az iskola helyiségében Lőfi Áron háromszékköri unitárius esperes és bölöni unit. lelkész 40 évi papsága alkalmából rendezett, jubileumi ünnepet összekötve, jótékonyozó zártkörű tánczes-télyt rendez.

— **A felsőbb hadügyi körök és a színház.** Már tegnapelőtti számunkban jeleztük, hogy a tilalmat, mellyel a nagyvárad közös hadsereg tisztjeit és legényeit kikapartak a színházból, visszavonták. Most annak az okáról is értesültünk, mi indította a parancsnokságot a kényelmetlen állapot hamaros megváltoztatására. Felsőbb helyről jött rendelet érkezett erre Nagyváradra, melyben meghagyták a helybeli parancsnokságnak, hogy az izgalmas állapotnak vessen véget, Erre a tisztek kijelentették minden század előtt, hogy ismét — szabad a színházbejárás.

— **A budai honvédszobor leleplezése.** Debreczen város közönségét a honvédszobor leleplezési ünnepélyen — mint tudósítónk táviratozza — Vértessy István jegyző és Kirner Adolf tanácsnok fogják képviselni és a város nevében díszes koszorut fognak a szoborra elhelyezni. A debreczeni honvédegyetel tizenhárom egyenruhás tagja harcoi lobogóval lesz jelen, ami az ünnepély fényét mindenesetre emelni fogja. Ezenkívül a debreczeni hölgyek is küldenek koszorut.

— **Jókai és a városok.** Ma két városban választották meg Jókai Mórt díszpolgárnak Arad és Sopron városok törvényhatósági bizottságainak tagjai — mint tudósítónk táviratozzák — Jókait egyhangulag, nagy lelkesedéssel a városuk díszpolgárának választották meg.

— **Oláh püspök a magyar nyelv ellen.** Az aradmegyei Kétegyháza község iskolája ellen régóta nagy a panasza megye hivatalos körében. — Az iskolában hanyag, rossz a tanítás és a mellett — törvény violá-gos rendszervezése ellenére — mindmáig oláh nyelven tanítanak és a magyar nyelvtanítást teljesen mellőzik; kitűnt, hogy a magyar nyelv elhanyagolása határozottan a görögkeleti hitközségnek a rendeltetése történik, a mely, mint az iskola fenntartója, a tanítóktól sem követeli a magyar nyelv ismeretét. Hogy milyen tanítók kerültek ebbe az iskolába, bizonyítja az is, hogy a hitközség tanítóválasztásait három ízben kellett megismisíteni, mert nemcsak magyarul nem tudnak „tanítók”, de egyáltalán tanítói képességek sem voltak.

Tiz esztendőn keresztül tett a tanfelügyelő hiábavaló kísérleteket, hogy ebbe az iskolában a magyar nyelvtanítást bevezesse, de az iskolaszék makacs ellenkezésén törekvése mindaddig hiábavaló maradt. — Mindezeket a hallatlan állapotokat behatóan tárgyalta Békés megye közigazgatási bizottsága és hogy a törvényellenességnek véget vessen, — elhatározta, hogy a kétégyházi görög-keleti tanító ellen fegyelmi vizsgálatot indíttat, a magyarellenesség hitközséget hivatalosan meginteti és ezért már meg is tette a szükséges lépéseket a közköztudományi minisztériumnál. Metianu, az aradi oláh püspök azonban sérelmet lát ebben; sérelmesnek látja, hogy a bizottság megkívánja, hogy az oláh iskolában tanítsanak magyarul is és sérelmesnek tartja, hogy tiz évi hiábavaló kísérlet által akarja elérni a bizottság, hogy abban az iskolában magyarul is tanítsanak a tanítókat. A püspök ezért a minisztériumhoz fellebbez a bizottság határozat ellen, és fellebbezésében olyan érveket használ és olyan eszméket hangoztat, amelyek a püspököt méltó utódjává teszik — Lukácsnak. A magyarellenesség püspök fellebbezése, a közigazgatási bizottságban szóba került és ott általánosan helyeslés közt Bánhegyi István tanfelügyelő tette meg arra megjegyzéseit, kifejtve, hogy a bizottság eljárása nagyon is enyhe volt, mert az iskolát már régen be kellett volna zárni. Metianu fellebbezését a tanfelügyelő az abban foglalt vádakat alapos eszafolatával és a szükséges kommentárral küldi fel a minisztériumba.

— **Didergő május.** Segesváron május 8-án mint tudósítónk írja, egész nap havazott; hegyek, kertek, szőlők és a házak földeli hóval vannak borítva. A patakok szokatlanul megdagadtak. Délután távirati értesítés érkezett udvarhelyről, hogy a N.-Küküllő folyó erősen árad. Ezen hír vétele után, a segesvári tanács azonnal közhírre tette, hogy árvíz veszély fenyeget. A Küküllő most este 8 órakor rendkívül nagy, a réteket elöntötte. A város lapályon fekvő részében lakók között, kiválóan a Schichhof külvárosában, nagy az aggodalom. A szőlősgazdákat is nagyon elszomorította a mai havas, hideg idő, mert a szokatlanul erős téli sok kárt okozott; kiválóan Megyes vidékén a szőlők nagy része lefagyott.

— **A tréfás vőlegény.** Berlinben egy okos és tréfás építőpallér úgy akarta megtréfálni menyasszonyát az utcán, hogy háta mögé lopódzott s kikaparn a kezében tartott pénzárcazt, futni kezdett. A nő jöden fordult vissza s tolvajt kezdett kiabálni. A közönség hosszas nyargalás után az okos vőlegényt elcsípte s diadalán vitte vissza a leányhoz. Persze hogy kiderült a menyasszony tévedése, csak hogy a vőlegényt az alatt, míg menyasszonyához hurcolták, iszonyuan agyabafőbe verték.

— **A telefon és az adóhivatás.** Bécsben felmerült az az érdekes kérdés, hogy vajon az, ha valaki a telefonnak előfizetője, tekinthető-e a jölt jelenés s e szerint az adóhivatásnál figyelembe veendő-e? Ugyanis B. kereskedő ügynököt meglehetősen megterhelte a kérdés, bár ő magát igen szegény embernek vallotta, olyannak, a ki évenként annyit sem keres, hogy tisztességesen élhessen. Az adóhivatal azonban megtudta, hogy B. urnak telefona van a lakásán s a fellebbezésének az lett a váge, hogy a kivetett adót meg kellett fizetnie.

— **A hol szánkáznak.** Levelezőnk írja: Bálacon és Brátkán télies időjárás volt a napokban. Az emberek bundába bujva, didereget ülték körül a viskók nyitott tűzhelelyeit. A hegyeken sztrá havazás volt. Hótól fehér lett a környék akárcsak fe brúarban a hegyek tetején az oláhok szánkáztak, mint tél kellő derekán. Élesd tájékan is hó horitja a hegyeket.

— **Szerelmes nagyherceg.** A czár család közel áll ahhoz, hogy a család-ban egy messalliance jöjjön létre. A czár legifjabb fia, György nagyherceg, ki megromált egészsége miatt a Kaukázusban tartózkodik, eljegyzett magának egy fiatal cserkeszölgyet, ki a táviróhivatalnál van alkalmazva. A czárné eleinte ellenzte a frigy megkötését, de később arra való tekintettel, hogy a nagyherceg hátgerincz-sorvadása következtében a sir szélén áll s hogy a sztrfőli tilalom okozta izgalmakat nem bírta el, beleegyezett abba, hogy a házasság létrejöjjön. Az udvari körökben azt hiszik, hogy az esküvő nem történhetik meg, mert a fiatal herceg a halállal küzdökik.

— **Győztes cigarettázás.** Egy amerikai cigarettá-gyáros, Gibbs József feltalált valami új cigarettá-papirost, amelynek „egész tiszta a vegyalkata”; a gyáros ajánlatot tett, hogy papirosa behizonyítására elszív akár száz cigarettát is egy nap, anélkül hogy baja essék. Ezt a nyilvános próbát a napokban meg is tette egy nagy tömeg kíváncsi néző előtt. Délelőtt 10 órakor kezdte a dohányzást és délig elfüstölt 55 cigarettát; két órai pihenés után folytatta a dohányzást és négy óráig megint 55 cigarettát szitt el. A gyáros tehát négy óra alatt 110 cigarettát szitt el, az utolsó szippantás után jökdvten, a rosszullét minden jele nélkül fölkel és elment. A próba hatalmas bizonyította volt a papir, de meg a dohány jó-ságának.

— **Békakivonulás.** Különbő látványos akadt a straszburgi utczagyarszeknek minap. Több mint száz, egészséges, jól megtermett béka szökdecselt végig az ill-kaputól az ezredmosó intézetig elnyúló Wallstrassén. A békák e csapatos kivonulását nagy örömrivalgással kísérték a gyerkőcök. „Az amerikai világhírlapításra indultak”, „Csak egy gölya szállana le, micsoda ebéde volna!” élcelődtek jó német humorral. A békákat a bromszódos tö kizsáradása kargette ki vizet

keresni. A menst igen érdekes volt, a egyes békák közti távolság 20—25 centiméter lehetett.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” eredeti távirata).

Vonzavar miatt távirataink délután nem érkeztek meg.

Püspöki felszentelés.

Bpest, máj. 12.

Cselka Nándor budapesti érseki helynököt és Jung czimzetes váci püspököt tegnap szentelte fel Vaszary herceggel.

Az ünnepélyen jelen voltak az összes miniszterek, Lobkovitz herceg, a főváros polgármesterei, más notabilitások.

Encyklika.

Róma, május 12.

A pápa encyklikát adott ki, mely az általános lefegyverzésről szól.

Állítólag Vilmos császárral megegyezésre jutott annak utolsó látogatása alkalmával.

Az írtóvényről.

Budapest, május 12.

Kossuth Lajost a napokban meglátogatta egy angol hírlapíró s kikérte véleményét az írtóvényről. Kossuth kijelentette, hogy nehezen hiszi annak végrehajtását.

Összeesküvés.

Róma, május 12.

Itt egy nagyon elterjedt összeesküvést fedeztek fel, a királyi ház ellen.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadólaptalajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér.*

Főtisztelt Wilhelm Joakhim urnak Marosvásárhelyen.

Leitner József jelenleg nagyváradi lakos, ezelőtt kántora és saktore a marosvásárhelyi status quo ante israelita hitközségnek, ezelőtt néhány héttel egy nyomtatott „Óvás” küldött szét a fent nevezett hitközség tagjai között, melyben öt tudatlansággal, a rabbinikus tudományokban való abszolút járatlansággal vádolja és azt állítja, hogy ön abszolút nem rabbinusnak való, mivel — amint ő állítólagos tényekre hivatkozva állítja — több ízben előfordult rituális kérdések tygtyekben a legnagyobb tudatlanságra való abszurd határozatokat hozott. Tudjuk, hogy Leitner urral önnék több keletlen ügye volt és hisztük, hogy állításai koholmányok, rágalmak — bosszu által sugalt ráfogások, melyekkel ön, mint rabbinust, lehetetlenné akarja tenni, mert fölösleges is hangoztatunk, ha csak egy is igaz azokból, miket ő, mint tényeket felhoz ön ellen, akkor ön valóban egy perczig sem lehet rabbinus. Épen ezért és mivel (ismételjük) nekünk is legszentebb meggyőződésünk, hogy ilyen dolgokat nem lehet egyszerűen agyon hallgatni, az ön és a marosvásárhelyi zsidó hitközség jól felfogott érdekében komolyan figyelmeztetjük, hogy ezen ügyben tegyen valamit. Czafolja meg pontrólpontra az „Óvás” állításait és vonja éretők Leitnert felelősségre. Bizonyítsa be, hogy Leitner hadudott és rágalmozta és pirított rá a rágalmozóra. Egy szóval: tegyen valamit, mert nehéz vádakat azok — nyomtatás által sokszorosra közközben forognak és önnék rabbinusi reputációját nagyon komolyan érintik. Hízz ön, mint talmudista, nagyon jól fogja ismerni a talmud elvét, hogy „Sika ke hodua damjő” — a ki hallgat, az elismerésben van.

Tisztázza magát mielőbb, nem hivatkozva auctoritásra vagy rabbinusi állására, hanem csak a tényekre, a száraz tényekre, bizonyítsa be pontrólpontra, hogy nem igaz az, amit Leitner állít.

Több marosvásárhelyi st. qu. a. izr. hitk. tag.

A szczakovai Portland

ezement gyár

erdélyrészi egyedül főraktára, id. MISSELBACHER J. B.-nél Koloszárt.

(1—2)

Eladó ház.

Koloszárt, a Belközép-utca, Fapiaczor és a Csillag-utca sarkán fekvő Szapanyos-féle egy emeletes ház, melynek emeletén 9 szoba, 2 konyha, földszintjén pedig 4 szobából és konyhából álló alkalmas vendéglő helyiség, 3 bolt-helyiség és egy szoba van, azonnal eladó.

Felvilágosítás szereshető Dr. Mihály József ügyvédi irodájában Koloszárt, Belmonostor utca 20. sz. I. emelet, volt Korbul-féle ház.

(9—10.)

* E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

Hirdetések.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré teszi alóli igazgatóság, hogy a kolozsvári hitelbank és zálogköcsön-intézet elzalogosított, s **folyó évi Március hó végéig** lejárt és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen el fognak adni és pedig az I. osztályu tárgyak, u. m: ruhaneműk, házi-eszközök, árúk stb. árverése lesz

folyó évi Junius hó 12-én.

A II. osztályu tárgyak, u. m: arany-, ezüstneműk, ékszerek stb. árverése lesz

folyó évi Junius hó 19-én.

Az árverések az intézet helyiségében mindig délután 3 óra-
kor kezdődnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani vagy átírni, a már eladott tárgyakból a bejött többlet őt illeti.

A vevő tartozik a vételért rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsvárt, 1893. évi május hó 12-én.

A hitelbank és zálogköcsön-társulat
igazgatósága.

435. (1-1)

Sz. 3884—1893.

Kisküküllővármegye főispánjától.

Pályázati hirdetés.

E vármegyében kebeleztet Zsidve községében egy gyógy-
szertár felállítására a 3015. számú belügyminiszeri határozattal kimondatván, ezen gyógyszerár felállítási jogának elnyerésére az 1876. évi XIV-ik t. cikk 134. §-a végpontja alapján ezennel pályázatot nyitok.

Felhívom tehát mindazokat, kik a kérdéses gyógyszerár fel-
állítási jogát megnyerni óhajtják, hogy gyógyszerész okleveleik-
kel és egyéb okmányaikkal felszerelt folyamodványaikat **folyó évi Julius hó 10-ik napjáig** hozzám terjesszék be.

Később érkező pályázatok tekintetbe nem vétetnek.

Kisküküllővármegye alispánja.

Dicső-Szent-Márton, 1893. április 30-án.

H. Gál Domokos,
alispán.

426. (3-8)

Cs. és kir. szabad.

ADRIAI BIZTOSÍTÓ TÁRSULAT.

Alapított 1833. évben.

Intéző: **Báró Podmanitzky Frigyes** valós belső
titkos tanácsos.

— Vagyonbiztonsági tőke: 33 millió forint —

Hazánkban működő legrégibb társulatok egyike; 55 évi
fennállása óta kerek **Egyszázhetven millió** forintot fizetett
ki kártérítések fejében.

BIZTOSÍT.

Az emberek életére, elérés és halál esetére; kihá-
zasítás és életjáradékokra.

Tűz és villámcsepások, valamint robbanás által
okozott károk ellen.

Jég okozta károk ellen.

Balesetek ellen.

Értékszallítmányok biztosítása

a legjutányosabb díjak mellett.

Előforduló károk azonnal liquidáltaknak és pon-
tosan fizettetnek.

A cs. és kir. szabad. „Adriai Biztosító Társulat”
Erdélyrészi Vezérigazgatója Kolozsvárt.

420. (2-6)

Vezérigazgató:

SZEKULA ÁKOS.

Titkár helyettes:

Gróf Teleky László.

Főkönyvvizsgáló titkár:

Magyarossy.

Egy Clayton Schuttewort-féle

jó karban levő

8 lőerejű gőzcséplőgép garnitúra

teljes felszerelvényekkel

méltányos feltételek mellett eladó.

Értekezhetni:

„SCHWARTZ TESTVÉREK” cégénél

MAROSVÁSÁRHELYT.

437. (1-3)

Keresetetik

nőtlen végzett jogász

közjegyzői irodába,

**ki oláhul tud s fogalmazási mun-
kákat önállóan végezni képes.**

Levelek a kiadói hivatalához „Köz-
jegyző” czim alatt küldendők.

433. (1-3)

**Egy jó karban levő, használt,
könnyű**

felfedelő kocsit

megvételre keresek.

Körülményesen leírt ajánlatok a kiadó-
hivatalnál megtudható czimre intézendők.

428. (2-3)

Gazdasági olaj-lámpák.

RICHTER JÁNOS

épület-, díszmű-bádogos,

Kolozsvárt, Belmagyar-utca 1. szám.

Elvállalok mindennemű

ÉPÜLET ÉS DÍSZMŰ BÁDOGOS MUNKÁKAT,

továbbá

**házfedelek, csatornák megfestését és
javításokat, úgy helyben, mint vidéken.**

A raktáron mindennemű bádogos munkák és R.
Ditmár-féle petroleum lámpák kaphatók, melyeket a
legjutányosabb árak mellett árusítok.

342. (6-10)

Amerikai és belföldi petroleum.

Elvállalok ablak-üvegezést.

Saját készítményű lámpa-lámpák és olaj-mécs.

Tisztán kölesönös. — Részvényesei nincsenek.

Az összes nyereség a biztosítottak
javára esik.

**A legnagyobb és leggazdagabb
pénzügyintézet a világon.**

Biztosítási alapja

907 millió

frank.

THE MUTUAL

NEW-YORKI ÉLETBIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

ALAPÍTOTT 1843.

338. (10-100)

Biztosít

ember életet

legkülönbözőbb és leg-
előnyösebb

módozatok szerint.

Prospektusokkal és tüzetezsebb felvilágo-
sítással szolgál az

Erdélyrészi aligazgatóság

Kolozsvárt, Belhid-utca 16. sz. alatt.

ÚJ ÜZLETNYITÁS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, miszerint a
„**Király és Császár**” cég megszüntével,
saját „**CSÁSZAR DÁVID**” cégem alatt
főter 23. szám (Iparos-palota)

egy egészen újonnan berendezett és teljesen új
árukkal ellátott

DIVAT-SZÖVET- ÉS KÉZMŰ-ÁRU ÜZLETET
nyitottam.

Raktáromon szép választékban található:

fekete és színes selyem kelmék, fekete és színes ruha-kelmék,
Atlas Satinok, Toille, Batist és Cretonok, vászon, chiffon asz-
talneműk, Zephir, Guari, eső- és napernyők, kesztyűk, szalagok,
Miederek, díszek minden kivitelben.

Paplanok és Clotok és sok itt elő
nem sorolt cikk.

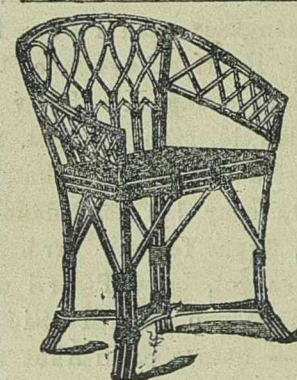
Kérve a nagyérdemű közönség szíves pártfogását, vagyok
tiszteltetljes szolgálja:

337. (7-10)

CSÁSZAR DÁVID.

ÚJ ÜZLETNYITÁS!

Kováts P. és fiai Kolozsvár, Főter 31.

**KERTI-
SZÉK.**

436. (1-5)

Gyermek-szék.
Darabja 90 kr.

Utazó kosarak 70 cm. 90 cm. 100 cm. hosszú
3 ft 30 kr. 5 ft. 6 ft 60 kr.
utánvétellel vagy az összeg előleges beküldése
mellett.

BÁZNA-FÜRDŐ

(FELSŐ-BAJOM, BAASSEN)

Jód- és Brom-tartalmu sótalaj,
Kisküküllőmegyében, Erdélyben.

A báznai fürdő-gyógyintézetnek számos jód- és
brom tartalmu gyógyforrása, beigazolták kitűnő gyógy-
erejüket, kiválték: a **köszvény** és **rheumatismus** minden
alakjaiban, a **scrophula** legkülönbözőbb alakjainál, a **syphilis**
és hosszas higanyhasználat után visszamaradt erőtlenségi állapotok
idült alakjainál, **neuralgia** és **ischias**, **időszakos női be-
tegségeknél**, **időszakos bőrbántalmaknál** (eccema, lu-
pus, psoriasis és rhachitis.)

Gyógytényezők: hideg- és meleg-fürdők, moor-fürdők,
ivó kúra.

A fürdő 1/4 óra távolban fekszik a magy. kir. államvas-
pálya **Medgyes** állomásától, erdő és szőlős-domboktól körül-
koszorúzott kies völgyben.

Naponta postaösszeköttetés Medgyessel. — Ké-
nyelmesen berendezett konyha mérsékelt árakkal. — Újan épült,
kényelemre kiállított **kádfürdők.**

Betekintések kívánatra ingyen.

Megnyitás május hó 25-én.

Dr. Folbert Fritz,
fürdő-orvos.

A fürdő-igazgatóság.

414. (3-8)

Új cipő-raktár

a „Központi áruraktár”-ban, a posta-palota mellett, Belhid-utca 24. szám,
versenyárban kapható:

Czipő árjegyzék:

1 pár női félcipő chevreau bőr	1 ft 90 krtól 2 ft 80 krig
1 pár női félcipő házi	90 krtól 1 ft 80 krig
1 pár férfi bőr csugos czipő	8 krtól 6 ft 80 krig
1 pár női bőr csugos czipő	3 ft 10 krtól 5 ft 80 krig
1 pár gyermek bőr czipő	50 krtól 1 ft 80 krig
1 pár leány bőr czipő gombos kaposos vagy csugos	1 ft 80 krtól 2 ft 80 krig

Vegyes árjegyzék:

Egy férfi kemény kalap	1 ft 90 krtól 4 ft 80 krig
Egy férfi puha kalap	90 krtól 1 ft 80 krig
Egy női kalap	80 krtól 1 ft 40 krig
Egy férfi ing színes és fehér	60 krtól 2 ft 20 krig
Egy női ing színes és fehér	50 krtól 1 ft 30 krig
Egy album	80 krtól 12 ft 50 krig
Egy varró neccaire berendezve	80 krtól 8 ft 50 krig
Egy pár virágtartó	2 ft 20 krtól 12 ft 50 krig
Egy darab hajkefe	15 krtól 1 ft 50 krig
Egy darab ruhakefe	20 krtól 2 ft 50 krig
Egy darab fogkefe	08 krtól 60 krig
Egy üveg E. Atkinson illatszert	1 ft 20 kr
Egy üveg Lohse gyöngyvirág	1 ft 30 kr
Egy porcellán doboz Treu Naglisch fogpaszta	60 kr
Egy üveg Brillantin	65 kr

Egy fél rad „Dr Spitzer” valódi északi szappan	25 kr
Egy üveg „Dr Spitzer” valódi északi víz	40 kr
Egy téglai „n” „n” kenőcs	30 kr
Egy doboz „n” „n” rizspor	40 kr
Egy 4 kerekű gyermek kocsai	5 ft 40 krtól 18 ft 50 krig

Kézműáru árjegyzék:

1 méter francia karton és voil	20 krtól 33 krig
1 „n” batist	45 krtól 50 krig
1 „n” atlasz satin	50 krtól 60 krig
1 „n” sifon és gyolcs	20 krtól 90 krig
1 „n” női ruhakelme legújabb divat 90—110 cm széles	38 krtól 1 ft 40 krig
1 „n” futószőnyeg	24 krtól 1 ft 45 krig

A fenti cikkek kivétel kaphatók nagyon jutányos árban Lefoche Lankaster
és Flobber fegyverek 1 vagy 2 csövű pisztolyok plaid és nadrágszíjak
vadászaskák fegyvertöltények uti faladák kézi bőrdobok oldal vagy kézi utitáskák

Nyakendőkből gyári raktár.

Ezuttal ajánlom az Orbán kávéház mellett üzletemet a főterén, a
belmagyarutcai Budapesti bazáromat és Deési főközfizetemet a Tüzes Karácsonyi
házban

A nagyérd. helybeli és vidéki közönség becses pártfogásába ajánlom magam.

394. (5-50)

KOHN LAJOS, vez. a.

Kapható valódi francia chevreau bőr gombos és fűző czipő.